

HEEMKUNDEVERENIGING

HORN

Jaarverslag 2025

Heemkundevereniging Horn
Secretariaat: Raadhuisplein 2
6085 BZ Horn
secretaris@heemkundehorn.nl
Rabobank Peel, Maas en Leudal
Rekeningnummer: NL 71 RABO 0126 1106 11
Incassant ID: NL71ZZZ120643740000
Kamer van Koophandel nummer 12064374
Culturele ANBI per 01-01-2008

Bestuursleden:

Harrie Maessen, voorzitter
Breemakker 1 6085 DW Horn
voorzitter@heemkundehorn.nl

Pierre van den Elsen, penningmeester
Bergerweg 17 6085 AS Horn
penningmeester@heemkundehorn.nl

Agnes Knoops
Steegstraat 39 6085 EP Horn

Jean Paul Eenens
Posthuisweg 11a 6085 AG Horn

Liesbeth Crasborn
Raadhuisplein 2 6085 BZ Horn

Hans Meevissen
Hoogstraat 22d 6085 EG Horn

Yvonne Bocken (aspirant)
Schoolstraat 22 6085 BL Horn

Voorwoord

Leje van de Heemkundevereniging

Gae begintj noe mit 't laeze van het Jaorversjlaag 2025 van de activiteite van de Heemkundevereniging. Dees inleiing is gesjreve in mien beste Häörs. Woeaom in 't Häörs, det is toch lestig laeze? De heemkundevereniging haet onger angere es doel om de cultuur van Häör te besjerme en in sjtand te haoje. En de Häörder taal, 't Häörder dialect is dao ein ongerdeel van. Wiltj gae get in 't Häörs sjrieve? Kiek den op oze website, dao vindj gae get aanwiesinge en tips woea gae aan motj dinke, es gae gaontj sjrieve.

Aafgeloupe jaor zeen d'r weer talloze activiteite door oos vereniging georganiseerdj. De meeste drök bezochtj, ein paar hiël drök bezochtj en ein paar minder. Mer alle laezinge, workshops en wanjelingne zeen mit groeat enthousiasme door de besjtuursleje en werkgroepsleje georganiseerdj!

Kommendj jaor viere wae 't twintigjaorig jubileum, eine mielpaol, 't veerdje lustrum. Dit laote wae natuurlik neet ongemerktj vöörbiej gaon. Noteer 6 september alvast in eure agenda, zoadet gae dae daag d'rbiej kèntj zeen! Vööl laesplezeer mit dit versjlaag en vergaet neet de Kroniek 2025 te besjtelle, woea-in alle gebäörtenisse in Häör van aafgeloupe jaor in sjtaon.

Ich wens ederein ein gezondj jaor en haop uch bieje vööl van oos activiteite te kenne zeen.

Harrie Maessen,
Vöörzitter Heemkunde Häör

8 januari nieuwjaarsreceptie

56 aanwezigen

Onder het genot van versgebakken wafels, verzorgd door Agnes Knoops, heet voorzitter Harrie Maessen iedereen welkom. Hij blikt kort terug op het afgelopen jaar, 2024, waarin Heemkundevereniging Horn een druk programma kende met maar liefst negentien activiteiten. Enkele hoogtepunten waren de lezing ter gelegenheid van de herdenking van het 500ste geboortjaar van Filips van Horne, de herdenking van de kerkrazzia van 8 oktober en de start van de werkzaamheden op het oude kerkhof. De voorzitter spreekt zijn dank uit aan de vele vrijwilligers die de vereniging ondersteunen met uiteenlopende werkzaamheden. Zonder hun inzet zouden veel van deze activiteiten niet mogelijk zijn. Hij benadrukt daarnaast dat de verjonging binnen het bestuur het voortbestaan van de vereniging waarborgt. Tot slot wordt er met een glaasje

bubbels geproost op het nieuwe jaar. Na de pauze leest Harrie twee van zijn eerder gepubliceerde columns voor, die de lachspieren alvast losmaken voor het optreden van buuttereedner Charlie Wijen. Voor het eerst trad hij op in Horn met een vermakelijke buut, waarin hij treffend liet zien dat iets voor de eerste keer doen niet altijd eenvoudig is. Als toegift volgde een act zonder woorden, waarbij drie heren uit het publiek onverwacht hun uitzonderlijke danstalent toonden. Een veelbelovende start van het nieuwe jaar!

7 januari Overlijden Gerrit Heussen

echtgenoot van Ans Heussen Spiertz, betrokken lid van de heemkundevereniging.

10 januari Bezoek Bisschop

De nieuwe bisschop, Ron van den Hout, bezoekt Horn om kennis te maken met de parochie. De heemkundevereniging is gevraagd een toelichting te

geven over de renovatiewerkzaamheden op het oude kerkhof. Mart Graef verzorgde een mooie presentatie, die in het Parochiecentrum werd getoond aan de bisschop, zijn gevolg en het kerkbestuur. Namens de heemkundevereniging waren Henk Schreurs en Harrie Maessen aanwezig.

5 februari Jaarvergadering

45 aanwezigen

Notulen jaarvergadering 5-02-2025

Opening en Welkomstwoord door voorzitter Harrie Maessen. De presentielijst gaat rond en wordt getekend. Er zijn 45 personen aanwezig.

Mededeling: Na de vergadering is er gelegenheid om na te praten bij de statafels.

Presentatie jaarverslag

De voorzitter begint met het herdenken van de leden die ons het afgelopen jaar zijn ontvallen. Vervolgens licht hij enkele gebeurtenissen uit 2024 toe:

In juni was er een lezing van Sander Derikx. De lezing ging niet over een Horn gerelateerd onderwerp maar over iemand uit Horn die een bijzondere prestatie geleverd heeft namelijk het uitrijden van Dakarrally met zijn quad.

Het uitstapje ging dit jaar naar het Maankwartier in Heerlen, met als een van de gidsen ons eigen lid Karin Koolen. Er werd langs verschillende murials gereden. Het was een interessante en gezellige dag, waar ook de inwendige mens niets tekort kwam.

Op 11 september werd gestart met het herstel van het Kloppeven door het verwijderen van ongewenste bomen. Kinderen van de basisschool gaan meehelpen met het onderhoud. Als tegenprestatie verzorgt de heemkundevereniging gastlessen over dit project.

Verder werd op 22 september het vijfhonderdste geboortejaar van Filips van Montmorency, graaf van Horne herdacht op het kasteel. Met medewerking van sprekers Mart Graef en Violet Soen, toneelgroep Spelenderwijs en een koperensemble van harmonie de Drie Horens en vele vrijwilligers werd er een waardige invulling gegeven aan deze dag.

Tot slot geeft de voorzitter aandacht aan de indrukwekkende lezing van 8 oktober om de kerkrazzia van 8-10 oktober 1944 te herdenken. De lezing werd verzorgd door Adelin Remy en werd zeer druk bezocht.

Financieel verslag door penningmeester Pierre van den Elsen

De penningmeester presenteert de jaarcijfers met een duidelijke powerpoint. 2024 Wordt afgesloten met een positief saldo van € 8.138,70. Dit geeft een vertekend beeld omdat in dit bedrag diverse subsidies zijn geïnd die in 2025 nog uitgegeven moeten worden aan lopende projecten zoals het project Oude Kerkhof en de aanschaf van nieuwe apparatuur.

Maar liefst 750 leden en niet leden bezochten in 2024 de activiteiten.

Contributieverhoging wordt voorgesteld vanwege stijgende kosten. Voorstel van het bestuur: €38,- per jaar voor een individueel lidmaatschap (+ € 2) en € 51 per jaar voor een gezinslidmaatschap (+ € 3). De contributieverhoging wordt door de vergadering goedgekeurd.

De begroting voor 2025 wordt onder applaus goedgekeurd.

Kascontrolecommissieleden Ferd Maessen en Jan Op de Ven hebben een en ander gecontroleerd en stellen de vergadering voor de penningmeester en overige bestuursleden decharge te verlenen. Per acclamatie wordt dit door de vergadering bevestigd. Ferd Maessen is aftredend lid en derhalve zal de controle volgend jaar door Jan Op de Ven en Adelin Remy gedaan worden. Miep Caris-Arts meldt zich als reservelid van de kascontrolecommissie.

Bestuursverkiezing

Henk Schreurs is aftredend. Henk is een man van het eerste uur. Hij is veelzijdig, betrokken, gedreven en enthousiast. Vele jaren is hij secretaris geweest. Hij is

onder andere de motor achter het inventariseren, ordenen en archiveren van de bidprentjes. Hij zit in diverse werkgroepen en is daarin een drijvende kracht. Vele uren en dagen spendeerde hij aan de vereniging. Gelukkig laat hij ons niet in de steek en zal hij in de toekomst waar hij kan doorgaan met diverse activiteiten voor de Heemkundevereniging. Een attentie wordt hem overhandigd en hij krijgt een warm applaus van de aanwezigen. Als verrassing zijn ook zoon en dochter van de oud-secretaris aanwezig. Henks dochter spreekt hem met hartelijke woorden toe en overhandigt hem een attentie.

Bestuurskandidaat Hans Meevissen heeft zich wegens ziekte helaas af moeten melden. Hij wordt door de aanwezige leden bij acclamatie benoemd als bestuurslid.

Yvonne Bocken zal in april toetreden tot het bestuur als aspirant bestuurslid.

Activiteiten 2025

Harrie presenteert de komende activiteiten voor 2025. De meeste activiteiten staan tevens achterin het jaarverslagboekje 2024 vermeld.

Verder doet hij een oproep aan mensen om zich aan te melden als vrijwilliger voor de diverse werkgroepen. Er zijn al veel vrijwilligers actief

maar toch kunnen we altijd nog hulp gebruiken. Er is op dit moment een acuut probleem bij de werkgroep kroniek omdat Har Schulpen heeft aangegeven te willen stoppen en tot op heden er nog geen vervanger is gevonden. We doen dan ook een dringende oproep naar iemand die de redactie van de kroniek wil ondersteunen. Misschien kunnen meerdere personen dit gaan doen en taken verdelen? Vele handen maken licht werk.

Dit geldt ook voor de werkgroep bidprentjes. Henk Schreurs doet een oproep om mensen die willen helpen met ordenen en archiveren. Elk uur dat iemand eraan kan besteden is welkom. Er zijn duizenden bidprentjes waar nog niets mee gebeurd is.

Rondvraag

Har Sillen maakt de aanwezigen er op attent dat op de site van <https:// limburgserfgoednet.nl/>

vele foto's, bidprentjes en informatie van Horn bekeken kunnen worden. De Facebookpagina van Heemkundevereniging Horn wordt verzorgd door Har Sillen, elke dag zet hij een andere foto op de facebookpagina en op de website van de vereniging. Har doet een oproep om oude foto's van en over Horn en Hornenaren bij hem in te leveren.

Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde wordt er gepauzeerd.

Presentatie project Oude Kerkhof door Mart Graef

Medewerkers van de werkgroep oude Kerkhof hebben veel werk verricht. Fase 1 is afgerond. Mart geeft uitleg over het project en de geschiedenis en ligging van het oude kerkhof. Hij bespreekt drie oude grafstenen. Een grafsteen is van Balthasar Lauw, wachtmeester van het grafelijk huis Horn, die zich nu nog bevindt op de binnenplaats van het kasteel. De steen zal een plek krijgen op het oude kerkhof evenals de twee grafkruisen, die zich aan de achterkant van de kerk stonden en die gerenoveerd worden door een professioneel bedrijf. Waar de kruisen precies komen te staan is nog niet bekend omdat de kerk waarschijnlijk een woonbestemming gaat krijgen. De werkgroep wil iets van

de oude kerk zichtbaar maken op het kerkhof en een andere ingang maken, maar deze plannen zijn nog niet concreet. Er wordt een brochure gemaakt en er komen informatieborden bij de kerk. De nieuwe bisschop, monseigneur Ron van den Hout, heeft een rondleiding gekregen en het project oude kerkhof is aan hem gepresenteerd.

26 februari Lezing De Vastelaovendj in Häör

door (oud prinsen) Harrie Maessen en Jean Paul Eenens,
93 aanwezigen

Het publiek, waaronder Zijne Dorstlustige Hoogheid Prins Tom I, zijn adjudanten en leden van de Raad van 11, luisterden vóór de pauze naar de geschiedenis van de Vastelaovendj. Eerst werd ingegaan op de carnaval in het algemeen, waarna de focus verschoof naar Horn, met zijn verschillende carnavalsverenigingen en prinsen. Talloze anekdotes passeerden de revue.

Na de pauze nam Jean Paul het stokje over. Op levendige wijze vertelde hij over de bonte avonden, de locaties en de vele deelnemers, zowel uit het verleden als het heden. Tijdens deze avonden werd het volk én de gezagdragers

op een ludieke manier een spiegel voorgehouden.

Tot slot van de avond overhandigde de vorst van de carnavalsvereniging aan de voorzitter van de Heemkundevereniging het boek van 6 x 11 Sjaopsköp en met zijn motto 'Van boer tot prins, geneet zolang se kins!' sloot prins Tom I de avond af.

28 maart

Overlijden Mw. Bea Wijnands- Ehlen

Mw. Wijnands heeft de heemkundevereniging, net als haar man, altijd een warm hart toegedragen.

2 april Presentatie kroniek 2024

57 aanwezigen

Een jaar vliegt voorbij, maar de leden van de werkgroep Kroniek zijn er opnieuw in geslaagd een vrijwel compleet overzicht samen te stellen van gebeurtenissen, activiteiten en bijzondere weetjes uit Horn. Het resultaat is een fraai verzorgde uitgave, rijkelijk geïllustreerd met foto's. Voorzitter Harrie Maessen neemt de kroniek in vogelvlucht door en toont daarbij ook enkele foto's die nét niet in de uitgave zijn opgenomen.

Extra ingelast op deze avond is de benoeming van oud-secretaris Henk Schreurs tot erelid. Henk, een van de mannen van het eerste uur, heeft zich jarenlang met grote toewijding ingezet en het secretariaat tot in de puntjes verzorgd. Als blijk van waardering wordt hem een oorkonde overhandigd, die door een zichtbaar verraste Henk met dankbaarheid wordt aanvaard.

Na de pauze volgt een ietwat chaotische, maar gezellige vertoning van groepsfoto's. Doel: het herkennen en identificeren van nog onbekende gezichten én een mooie kans om samen herinneringen op te halen.

12 april Workshop versieren wegkruisen

9 aanwezigen

Op zaterdagochtend kwamen een aantal dames samen om een bijzondere traditie in ere te houden: het maken van kransen voor de wegkruisen in Horn. In een gezellige en gemoedelijke sfeer werd er flink doorgewerkt. Dankzij de hulp van Rinus Graef konden alle drie de kransen, onder een stralende lentezon, op hun plek worden gehangen. Helaas bleek na slechts een dag de krans bij het kruis tegenover de Postkoets niet meer op zijn plek te hangen...

12 april Vrijwilligersmiddag

22 aanwezigen

Op deze zonovergoten, warme dag wilden we vooral dankjewel zeggen: aan alle vrijwilligers, werkgroepen en iedereen die zich met hart en ziel inzet voor onze vereniging. Jullie helpende handen, enthousiasme en toewijding maken écht het verschil. Zonder jullie was dit niet mogelijk. Met een hapje en een drankje werd het een fijne en gezellige middag.

14 april Presentatie voor zij actief

Op uitnodiging van ZijActief verzorgden Harrie Maessen en Henk Schreurs een informatieve avond over de Heemkundevereniging. Tijdens deze bijeenkomst gaven zij uitleg over de diverse activiteiten, doelstellingen en de betekenis van heemkunde in onze gemeenschap.

Bijzondere aandacht ging uit naar de werkgroep Bidprentjes, die zich bezighoudt met het verzamelen, ordenen en documenteren van bidprentjes als waardevolle bron van lokale geschiedenis en familiegeschiedenissen.

De avond bood volop gelegenheid om kennis te maken met het werk van de vereniging en om vragen te stellen.

4 mei Dodenherdenking

Harrie Maessen las een verhaal voor uit het boek oorlogsslachtoffers tijdens de bijeenkomst in de kerk.

7 mei Wandeling op het oude Kerkhof van Roermond voor leden

36 deelnemers

Onder leiding van drie gidsen werden 36 leden van onze vereniging rondgeleid over het oude kerkhof van Roermond. Tijdens deze wandeling kwam de rijke geschiedenis van een van de oudste begraafplaatsen van Nederland tot leven. De gidsen vertelden boeiend over diverse markante graven en grafkelders. Bijzonder waren onder andere het beroemde graf met de twee handjes, symbool van verbondenheid over religieuze grenzen heen, en het graf van de bekende architect Pierre Cuypers.

Niet alleen de historische verhalen spraken tot de verbeelding, ook de grote verzameling planten en de reusachtige bomen maakten indruk.

Al met al een prachtige wandeling die geschiedenis en natuur op unieke wijze samenbracht.

3 juni Overlijden Tineke van Oijen- Geeraedts

Lid vanaf 2017. Er heerste altijd een gezellige sfeer rond haar persoon tijdens aanwezigheid bij activiteiten van de vereniging.

4 juni Lezing Taal en Dialect door Bas Vissers

51 aanwezigen

Voor de pauze probeerde de uit Venlo afkomstige dialectfanaat Bas Vissers antwoord te geven op algemene vragen zoals: Hoe is taal ontstaan? Hoe ontwikkelt taal zich? Wat is taal eigenlijk? En hoe gebruiken we taal? Welke talen zijn er?

Aan de hand van korte filmpjes werd duidelijk gemaakt hoe taalklanken aan verandering onderhevig zijn. Het Nederlands uit circa 1500 klinkt totaal anders dan het Nederlands uit de vroege middeleeuwen. Deze veranderingen werden onder andere beïnvloed door cultuur, maar ook door het opstellen en opleggen van taalregels. Die regels waren bedoeld om misverstanden te voorkomen, bijvoorbeeld bij het naleven van belastingwetten. De overheid voerde grammaticale regels in, zodat iedereen beter kon begrijpen wat er bedoeld werd. Na de pauze ging hij in op de verschillen en overeenkomsten tussen taal en dialect. Een dialect is ook een taal, maar dan streek- of plaatsgebonden, en met minder strikte regels. Dialect is vrijer en informeler, maar daardoor ook kwetsbaarder – “de taal van ’t hert”.

Dialect is een belangrijk onderdeel van onze cultuur. Het Limburgs is bijvoorbeeld een toontaal, net als het Chinees. Veel Limburgse woorden vinden hun oorsprong in het Frans of in het Bargoens (dieventaal).

Met veel voorbeelden liet hij zien hoe divers het Limburgs is, en hoe het unieke structuren kent.

Tot slot: Het aantal dialectsprekers neemt snel af. In 2020 sprak nog maar 45% van de 18-jarigen uit de regio dialect – aanzienlijk minder dan vijftig jaar geleden. Als deze trend zich voortzet, zou het dialect over vijftig jaar wel eens verdwenen kunnen zijn.

Bas Vissers sloot zijn lezing dan ook af met een oproep: geef het dialect door en leg het vast.

“Lang laeve ós dialekt.”

12 juni Overlijden Annie Stultjens-Jeuken

Jarenlang heeft zij haar ziel en zaligheid gestoken in de werkgroep bidprentjes ten behoeve van de genealogie. Elke maandagmorgen, en talloze uren daarbuiten, was zij met hart en ziel actief voor de vereniging.

Halverwege 2024 gaf zij aan dat het werk fysiek te veel van haar vroeg. Toch bleef zij tot het laatst betrokken: thuis bleef zij overlijdensberichten verzamelen en sorteren, die zij met regelmaat kwam brengen voor ons archief.

We zullen haar aanwezigheid, inzet en toewijding missen.

10 juli Excursie klooster Wittem en Amerikaanse militaire begraafplaats Margraten

45 deelnemers

Op donderdag 10 juli vertrok een bus met 45 personen vanuit Horn naar Wittem. Bij aankomst werd genoten van koffie met vlaai, waarna een rondleiding begon in het klooster van de redemptoristen. Het hoogtepunt van dit bezoek was de prachtige kloosterkerk, met haar indrukwekkende gewelfschilderingen van Charles Eyck, én de monumentale kloosterbibliotheek.

Na het bezoek aan Wittem ging de reis verder naar Valkenburg, waar een goed verzorgde lunch werd geserveerd die de inwendige mens versterkte. 's Middags stond de Amerikaanse begraafplaats in Margraten op het programma. Het bezoek begon in het bezoekerscentrum met een film waarin persoonlijke verhalen van gesneuvelde soldaten werden gedeeld. Daarna volgde een rondleiding over de begraafplaats onder begeleiding van een deskundige gids. De gids vertelde over de muur der vermisten en het indrukwekkende kerkhof, waar ieder graf een eigen verhaal draagt. Het bezoek liet op velen een diepe indruk achter.

Om 16.30 stapten we weer in de bus en keerden huiswaarts. Het was geslaagde, zonnige dag met een afwisselend programma.

31 juli Overlijden Wim Pijpers

Een man van cultuur en folklore en mede-samensteller van het boek “In optocht tonen wij ons trots” ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de Oud-Limburgse Schuttersfederatie.

15 -16 -17 augustus Workshop Kroedwès

22 deelnemers

Op vrijdag 15 augustus trok een zestal dames al vroeg op pad om kruiden en bloemen te plukken, die nodig waren voor het maken van de inmiddels welbekende kroedwès. Vanwege de voorspelde tropische temperaturen werden geen omwegen gemaakt en was men nog voor het middaguur terug, met een rijke oogst aan bloemen en planten. Op zaterdagochtend gingen een tiental dames en -eindelijk! - ook twee heren aan de slag. Samen maakten zij meer dan 200 kroedwèsse.

's Middags werd bij Huis Waerenberg door leden van de werkgroep een workshop gegeven voor bewoners van het verzorgingshuis. Hier en daar was wat hulp nodig, maar het resultaat mocht er zeker zijn.

Op zondag 17 augustus werden de bosjes tijdens de openluchtmis bij de St.-Rochuskapel ingezegend door de pastoor en na afloop van de H. Mis uitgedeeld aan het publiek. Het was een sfeervolle viering, die af en toe tot hilariteit leidde doordat de koeien in de aangrenzende wei hun eigen "commentaar" lieten horen.

3 september Lezing Bierbrouwerij Huyben

door Harrie Maessen met medewerking van Ed Timmermans

79 aanwezigen

De Hornse brouwerij Huyben kent een lange en rijke geschiedenis. Harrie Maessen ging allereerst in op het ontstaan en de ontwikkeling van bier. Vanaf de tijd van de oude Egyptenaren, via de Middeleeuwen -waarin men gemiddeld zo'n 400 liter bier per persoon per jaar dronk - tot aan de Franse Revolutie nam hij de aanwezigen mee op een reis door de biergeschiedenis.

De eerste Huyben vestigde zich vanuit Neer in Horn en begon er een brouwerij. Het bedrijf ontwikkelde zich snel en door een broederlijke twist werd er nog een tweede brouwerij/boerderij opgericht. Onder invloed van maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen groeide het bedrijf gestaag door. De ambitie was groot: men wilde kunnen concurreren met de andere grote brouwerijen.

De directeuren van de brouwerij namen een vooraanstaande positie in binnen de Horner gemeenschap. Onder hen bevonden zich onder andere een burgemeester, wethouder, voorzitter van de schutterij, de harmonie en de Boerenleenbank. Louis Huyben schonk bovendien een aanzienlijk bedrag waarmee de bouw van de kerk grotendeels werd gefinancierd en waardoor het huidige Raadhuisplein een geheel vernieuwde aanblik kreeg. Tijdens de Tweede Wereldoorlog bood de brouwerij onderdak aan de gemeente, de kerk en ook aan onderduikers. Na de oorlog werd er ingezet op uitbreiding. Helaas kon de brouwerij de concurrentie met de grote spelers niet aan. Bovendien was er geen opvolger, waardoor de brouwerij uiteindelijk werd overgenomen door Amstel. Het was een geslaagde lezing over een echt Horns onderwerp.

Ed Timmermans, een groot verzamelaar van alles wat met Huyben te maken heeft, had een deel van zijn collectie meegenomen en tentoongesteld. Van biertonnen, posters, bierviltjes en bierflessen tot bierpullen - men kon het allemaal bewonderen.

28 september Gezamenlijke Heemkundedag Baaxem

De samenwerkende heemkundeverenigingen organiseerden op deze dag in het kerkgebouw van Baaxem een expositie met als thema kloosters en kerken. Elke vereniging gaf hieraan haar eigen invulling.

Heemkundevereniging Horn presenteerde zich met een PowerPointpresentatie op groot scherm, waarin afbeeldingen van de kerken en kloosters uit het

verleden van Horn de revue passeerden. Op het expositiebord werd de restauratie van de kruiswegstaties uit de kerk toegelicht. Daarnaast had de kerk één van de schilderijen uitgeleend, waardoor dit kunstwerk ter plaatse van dichtbij bewonderd kon worden. De publieke belangstelling op deze dag was groot. We kunnen terugkijken op een geslaagde middag.

1 oktober Jacht en natuurbeheer

lezing door Jean Paul Eenens

30 aanwezigen

De natuur is tegenwoordig nauwelijks nog volledig ongerept en wordt in veel gevallen actief beheerd. Tegelijkertijd staat de beschikbare groene ruimte onder druk door maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen.

De bevolking van Nederland is in de afgelopen anderhalve eeuw vervijfvoudigd door natuurlijke aanwas en migratie. Dit heeft directe gevolgen voor de leefomgeving van inheemse diersoorten en daarmee ook voor het jachtbeleid.

In vroeger tijden was jacht een manier om te overleven (voedselvoorziening). In middeleeuws Europa was dit voorbehouden aan de aristocratie. Aan dat

voorrecht kwam een einde tijdens de Franse Revolutie.

Tegenwoordig is de jacht in Europa aan strikte regels gebonden: jagers moeten examens afleggen en mogen alleen in aangewezen gebieden jagen. Jagers jagen niet alleen voor hun plezier, maar spelen ook een belangrijke rol bij het beheer van wildpopulaties, het beperken van wildschade, het uitvoeren van wildtellingen, natuurherstel en het waarborgen van de veiligheid van mens en dier.

Tot slot eindigt Jean Paul de lezing met een persoonlijke stelling over jacht en natuurbeheer:

“We leven in een wereld waarin publieke opinie, persoonlijke mening en zeker ook het populisme van maatschappelijke stromingen een belangrijke rol spelen in ons dagelijks bestaan. De beslissingen en standpunten inzake flora en fauna werken vaak polariserend. Economisch belang gaat bijna altijd boven ecologisch belang mijns inziens geen goede instelling voor de toekomst van ons allemaal.”

3, 5 en 7 oktober Concert Kerkrazzia 1944

Oud-Hornenaren, de gebroeders Marcel en Hans Cuypers organiseerden 3 concerten in Roggel, Horn en Nederweert waarin de gedichtenbundel van Hornenaar Mathieu Huijskens (1906 – 1971) centraal staat. In deze bundel beschrijft Thieu als één van de 133 mannen die op zondag 8 oktober 1944 uit Horn ontfloed werden de kerkrazzia, de deportatie en vervolgens zijn maandenlange thuisreis.

Het muziekstuk van Marcel Cuypers is een ballade voor bariton, gitaar, bas, slagwerk en twaalf blazers. Omwille van de uitvoerbaarheid is de oorspronkelijke tekst van 600 vierregelige strofen van Tjeu Huijskens teruggebracht tot ongeveer 300 strofen, die deels gesproken, deels gezongen worden. Voorafgaand aan de concerten verzorgden onze leden Adelin Remy en Henk Schreurs een powerpointpresentatie waarin het wel en wee van Tjeu en zijn lotgenoten uit de doeken werd gedaan.

6 oktober Overhandiging cheque Raboclubsupportactie

Voorafgaand aan de bestuursvergadering overhandigde medewerkster van de Rabobank Mw. Kruip aan de voorzitter het mooie bedrag van 526,06 euro. Eenieder bedankt voor het stemmen!

12 en 13 oktober Presentatie nieuwe toegangspoort Oude Kerkhof

In samenwerking met parochie St. Martinus in Horn heeft Heemkundevereniging Horn het project Herstel en behoud oude kerkhof Horn tot stand gebracht. Dit bevindt zich nu in de afrondende fase.

Er zijn diverse herstel- en onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd om het kerkhof in goede staat te behouden voor toekomstige generaties.

Een onderdeel van de werkzaamheden is de plaatsing van een nieuwe toegangspoort naar het kerkhof en de herplaatsing van twee historische grafkruisen bij de toegangspoort. De nieuwe toegangspoort symboliseert de ingang naar de toenmalige waterstaatskerk.

De opbrengst van de door de kerk georganiseerde boeken- en platenmarkt kwam geheel ten goede aan dit project.

De Heemkundevereniging verzorgde beide dagen een aantal rondleidingen op het oude kerkhof. Er werd een infobord aan de zijkant van de kerk bevestigd met een plattegrond van het kerkhof en de ligging van bijzondere graven en de ligging van de huidige kerk, de afgebroken waterstaatskerk en de waarschijnlijke ligging van een middeleeuwse kerk.

5 november Aber der kirche passiert nichts

een film van Peter Crins en Peter Hermans

66 aanwezigen

De film gaat over de impact van de oorlog in Leveroy en omstreken. Veel aandacht bijvoorbeeld voor de zes weken in '44, toen de terugtrekkende Duitsers zich hier verschanst hadden en het gebied een schootsveld werd waarin de bommen je om de oren floten. Ook andere elementen van de oorlog komen aan bod, zoals de zogeheten 'kerkrazzia's' die in deze omgeving plaatsvonden: honderden jonge en oude mannen die gedwongen in Duitsland moesten gaan werken. Ook geeft de film aandacht voor het erfgoed dat destijds door de Duitsers werd verwoest of geroofd zoals de kerkklokken in Leveroy, die gevorderd werden vanwege het metaal.

In deze film worden de mensen die de Tweede Wereldoorlog zelf nog meemaakten, aan het woord gelaten en wordt met behulp van archiefmateriaal een goed beeld gegeven van de werkelijkheid in de bezettingstijd.

26 november Lezing Sint Nicolaas door Pastor Marcus Vankan

32 aanwezigen

De omvangrijke geschiedenis van de heilige Sint-Nicolaas werd deze avond verteld door de zeer bevlogen pastor Marcus Vankan. De geschiedenis van de heilige Nicolaas begint in de derde eeuw na Christus. Hij kwam uit een rijke christelijke familie, maar werd wees en gebruikte zijn erfenis voor liefdadigheid. Al op jonge leeftijd werd hij tot priester gewijd en later benoemd tot bisschop van Myra.

Hij verdedigde het christelijk geloof fel, onder meer door deel te nemen aan het Concilie van Nicaea in 325. Na zijn dood op 6 december omstreeks 342/343 werd zijn graf een bedevaartsoord en werd hij heilig verklaard. Dit legde de basis voor het huidige Sinterklaasfeest.

Een van de bekendste verhalen is hoe hij heimelijk drie zakken goud over de muur gooide voor drie arme zussen, zodat zij konden trouwen en niet in schande hoefden te leven en zich als prostituees zouden moeten verkopen. Dit verhaal leidde onder meer tot het strooien met cadeautjes en het geven van geschenken aan kinderen.

Sint-Nicolaas is beschermheilige van zeer veel groepen, waaronder kinderen, zeelieden, matrozen en schippers, kooplieden, prostituees, gevangenen, slagers, bakkers en advocaten.

Het was een boeiende avond met veel vertellingen over gebruiken en verschillende vieringen in diverse landen, zoals Krampus in de Alpen en het ontstaan van de Kerstman.

20 december Overlijden Har Kessels

Har overleed op 90-jarige leeftijd. Hij was altijd betrokken bij de vereniging en bezocht met grote regelmaat de inloopmiddagen. Altijd wel in voor een praatje verstrekte hij de vereniging veel info.

25 december Overlijden Sef Jacobs

Trouw bezoeker van avondactiviteiten en inloopmiddagen ondanks zijn moeizamer wordende mobiliteit en gezondheid.

Overige activiteiten en werkgroepen 2025

Oude kerkhof Horn

Het doel van de werkgroep Oude Kerkhof is in samenwerking met parochie en gemeente het maken en uitvoeren van een plan voor het behoud van het oude kerkhof van Horn als cultureel erfgoed, zowel voor wat betreft de individuele grafmonumenten als het kerkhof als geheel. De werkgroep bestaat uit de leden Ferd Maessen, Harrie Maessen, Louis Vermeulen, Jan Vesters, Geert Smeets, Arno Walraven en Mart Graef. Dr. Maurice Heemels, voorzitter van de

stichting Funerair Erfgoed Limburg, treedt op als adviseur. Vrijwilligers Oude Kerkhof: Harrie Maessen; Ferd Maessen; Veronique Maessen; Hub de Hilster; Jan Op de Ven; Ric Meuwissen; Wim Reijnen en Geert Hendrikx.

Afgelopen jaar werd er veel werk verricht : graven werden hersteld en opgeknapt, er werd een nieuwe ingang gemaakt, de oude kruisen kregen een plek bij de nieuwe toegangspoort. Er kwam een informatiebord op de muur van de kerk en er komen nog bij de op het infobord vermelde graven paaltjes met qrcodes die verwijzen naar de website HeemkundeHorn.nl voor meer informatie over de graven. Er worden nog brochures gedrukt voor geïnteresseerden die op een aantal plekken in Horn afgehaald kunnen worden

Project Kloppeven

in samenwerking met Gemeente, Dorpsoverleg en Heemkundevereniging

Het project werd in 2023 namens Heemkundevereniging Horn, in samenwerking met de gemeente Leudal, opgestart door Mart Graef en Henk Schreurs. In 2024 werd het initiatief versterkt door de deelname van Tonny Hendriks-Janssen namens het Dorpsoverleg. Zij nam eveneens contact op met de gemeente over het herstel van het gebied.

Het doel van het project is het behoud en beheer van het Kloppeven, als een van de weinige nog duidelijk zichtbare oude Maasarmen in het westelijk deel van Horn. Dit overleg resulteerde er in 2025 in dat de gemeente een inhaalslag maakte met betrekking tot het achterstallig onderhoud van het Kloppeven.

Het Kloppeven staat het grootste deel van de tijd droog. Dit is het gevolg van verdroging en wateronttrekking in de regio. Gezien de huidige grondwaterstand kan structureel herstel alleen plaatsvinden door het aanbrengen van een kleilaag in de bodem, zodat water beter wordt vastgehouden.

De werkgroep wil zich inzetten voor het herstel van twee van de drie delen van het Kloppeven die ten zuiden van de Napoleonsweg liggen. Inmiddels hebben twee Horner vrijwilligers – van buiten de vereniging – deelgenomen aan het laatste overleg om samen met de werkgroep dit doel te realiseren.

Genealogie en bidprentjes

De bidprentjeswerkgroep komt op een kleine uitzondering na elke maandagochtend bij elkaar. De werkgroep legt zich toe op het

verzamenen, ordenen en digitaliseren (scannen en opslaan in database) van familiedocumenten zoals geboortekaartjes, bidprentjes, rouwbrieven, aankondigingen van huwelijken en jubilea, enzovoorts. Henk Schreurs coördineert de groep, die verder bestaat uit Sijr Creemers, Hub de Hilster, Joop Jansen, Laurens Linssen en Ric Meuwissen. Sophia Levels, de grondlegster van deze werkgroep, heeft afgelopen jaar te kennen gegeven dit werk niet meer te kunnen realiseren. We zijn haar veel dank verschuldigd. Daarnaast zetten Anny Ickenroth en Jeanne Theeven zich in om alles correct op de website van Erfgoed Limburg te zetten.

Kroniek

Elk jaar wordt er een Kroniek van Horn gemaakt door de werkgroep Kroniek. De vijftiende editie, waarin de gebeurtenissen in Horn in 2025 worden beschreven, komt tot stand onder redactie van Harrie Maessen, Betsy Reijnen-Lemmen, Har Schulpen, Toos Timmermans-Journinck, Fred Claessen, Leo Beulen en Agnes Knoops. Har Sillen verzorgde de opmaak.

Digitalisering

Er werd voortgang geboekt met de digitalisering; nieuwe computers/laptops, aanmaken van mailadressen en het inrichten van de cloud zodat veilig bewaren van documenten, foto's bidprentjes e.d. gewaarborgd is. We worden hierin ondersteund door Alfion, Veronique Maessen en Han Bongers.

Kastanjabomen

Henk Schreurs zet zich al sinds 2010 in voor het behoud van 5 eeuwenoude kastanjabomen op de hoek van de Baexemerweg en de Napoleonsbaan. Renovatie door de Provincie Limburg van de N-280 en de aanleg van een rotonde ter plaatse met opgesplitste rijbanen vormen een bedreiging voor deze meer dan 300 jaar oude bomen die terecht vermeld staan in het Monumentale Bomenboek Nederland. Henk heeft de hulp ingeroepen van de Bomenstichting Nederland om namens Heemkundevereniging Horn te waken over behoud van deze bomen die al sinds mensenheugenis zorgen voor een overdadige dracht van kastanjes.

Archief

De vereniging heeft ook dit jaar weer veel tijdschriften, boeken, bidprentjes, documenten en krantenknipsels ontvangen. Adelin Remy inventariseerde de tijdschriften en boeken en zorgde voor de archivering. Helaas is Adelin in de loop van het jaar ermee gestopt en is er een vacature ontstaan. Adelin... bedankt voor alle moeite en tijd die je hierin gestoken hebt.

Behoud van grafzerken algemene begraafplaats Haelerweg

In 2017 zijn namens de Samenwerkende Heemkundeverenigingen Leudal afspraken gemaakt met de gemeente over het zinloos ruimen van grafzerken. Deze afspraken hebben tevens geleid tot veiligstellen van grafzerken op de kerkhoven in de parochies die onder de gemeente Leudal vallen. Zodra grafrechten vervallen en de families hiervoor niet langer willen betalen/verlengen worden de bovengrondse grafzerken gerespecteerd.

Dit is geruime tijd ook nagekomen door de gemeente die het beheer heeft over de begraafplaats Haelerweg. Bescherming van grafzerken is mede door wisselingen in het ambtenarenteam in het slop geraakt. Henk Schreurs heeft zich afgelopen jaar weer diverse malen ingezet om de gemeente te herinneren aan deze afspraken. Dit heeft tot nu toe niet tot het gewenste resultaat geleid.

Foto- en documentenarchief

De vereniging heeft dit jaar weer vele foto's ontvangen, die worden opgeslagen in I-match. De foto's worden gescand door Agnes Knoops. De scanbestanden worden verkleind en opgeslagen op de laptops van Ferd Maessen (foto's vóór 2000) en van Agnes Knoops (foto's na 2000) Dit alles met ondersteuning van Veronique Maessen. Bij de foto's worden gegevens vermeld zoals de namen van afgebeelde personen, wanneer en waar de foto is gemaakt en of de foto is gebruikt voor een expositie, boek of kalender. Ook wordt vermeld wie de foto's of documenten heeft aangeleverd. De nieuwe foto's en documenten met beschrijvingen en trefwoorden worden op de computers van de vereniging gezet en voorzien van een uniek nummer voor de I-match databases. Het voornemen is om alle bestanden die nu in de I-match database staan over te brengen naar het Limburgs ErfgoedNet, zodat te zijner tijd het publieke deel van het archief van de Heemkundevereniging voor iedereen online toegankelijk zal zijn. Har Sillen benadert mensen actief om foto's ter beschikking te stellen of uit te

wisselen met de vereniging en bezoekt en onderhoudt contacten met Erfgoed Limburg en zorgt dat een en ander op de website van het Erfgoed terecht komt.

Inloopmiddagen

Elke woensdag met uitzondering van schoolvakanties zijn leden en niet-leden tussen 14.00 en 16.00 uur welkom in ons lokaal in basisschool De Mussenberg. In een ontspannen en gezellige sfeer worden foto's bekeken, herinneringen opgehaald en kan het archief worden geraadpleegd. Ook worden foto's en bidprentjes gescand die door de bezoekers worden meegebracht. De informatie die onder meer op de inloopmiddagen is verkregen, is van onschatbare waarde voor ons foto- en genealogiearchief.

Facebook

Har Sillen verzorgt de publicaties op onze facebookpagina. Elke dag wordt een nieuwe foto geplaatst, die ook als Foto van de Dag verschijnt op de website van de heemkundevereniging

PR en Website

Mat Rooswinkel en Liesbeth Crasborn verzorgen de publicaties in de media en op de website www.heemkundehorn.nl

Samenwerkende Heemkundeverenigingen Leudal

Henk Schreurs en Pierre van den Elsen, vertegenwoordigden onze vereniging in het overleg van de Samenwerkende Heemkundeverenigingen Leudal. Heemkundelid Frits Theeven is lid van erfgoedvereniging Heemschut en zet zich daarmee ook in voor het bewaren van cultuurmonumenten in Horn.

Erfgoed Limburg

Namens Heemkundevereniging Horn bezochten Har Sillen, Ferd Maessen, Agnes Knoops, Jeanne Theeven en Anny Ickenroth ook dit jaar een aantal bijeenkomsten van Erfgoed Limburg. Het overzetten van onze bestanden naar

Erfgoed Limburg vraagt continu aandacht. De overstap naar het Kleksi, een collectie management systeem voor onder andere erfgoedorganisaties in het voorjaar van 2026 vraagt weer de nodige input van onze vrijwilligers in de hoop dat er in de toekomst in een mooi overzichtelijk systeem is waar iedereen gebruik van kan maken.

Werkgroep Kroedwès en Wegkruisen

De werkgroep Kroedwès bestaat uit Thea Dirks, Mien Janssen, Agnes Knoops (coördinator), Mieke Nieboer, Betsie Reijnen, Antoinette Rooswinkel, Jeanne van Rossum, Jeanne Theeven, Miep Caris, Toos Timmermans en Liesbeth Crasborn. En natuurlijk ook met medewerking van Rinus Graef.

Bijeenkomsten voor leden en niet-leden

Tijdens de door de vereniging georganiseerde bijeenkomsten zorgen meerdere dames voor koffie, thee, verfrissingen en hapjes.

Dames bedankt voor al jullie inspanningen het afgelopen jaar!

Lief en leed

Agnes Knoops zorgt, wanneer dat aan de orde is, voor een blijk van medeleven namens de vereniging.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur komt elke eerste maandag van de maand bij elkaar. In 2025 was dit 11 keer.

Jaarverslag

Bijdragen voor het jaarverslag worden verzameld door de bestuursleden. De redactie is in handen van Liesbeth Crasborn en de opmaak wordt verzorgd door Har Sillen.

Activiteiten 2026

(onder voorbehoud)

14 januari	Nieuwjaarstreffen en optreden Ger Frenken
4 februari	Ledenvergadering + Hofzengers
27/28 maart	Workshop kransen maken
8 april	Presentatie kroniek 2025
29 april	Bevrijdingsdag in Horn
6 mei	Wandeling Thoeear
3 juni	100 jaar KSV
16 juli	Excursie
14/15 augustus	Workshop “kroedwès”
5/6 september	20 jaar Heemkunde Horn
7 oktober	Vroedvrouwen, vlekjes en vondelingen
4 november	Lezing/film PLEM
2 december	Lezing Project oude Kerkhof

DUURZAAMHEID

IS JOUW HUIS ER KLAAR VOOR?

Of het nu zonnepanelen zijn of het installeren van een warmtepomp in huis, verduurzaming is een goede investering voor de toekomst. De mogelijkheden zijn eindeloos! Het financiële plaatje kan ingewikkeld zijn, daarom staan wij voor je klaar met deskundig én eerlijk advies! Meteen weten wat er mogelijk is?

**RIVEZ
ZUIDER
HUIS.NL**

088 8000 900
info@rivez-zuiderhuis.nl

Raadhuisplein 4
6085 BZ Horn